

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Pedagogická fakulta

SOCIALIA 2019

„Quo vadis sociálna pedagogika v 21. storočí ?“

**Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019,
ktorá sa konala v hoteli Šachtíčka pri Banskej Bystrici v dňoch 17. – 18.
októbra 2019**

Banská Bystrica
2019

Názov: „**SOCIALIA 2019 „QUO VADIS SOCIÁLNA PEDAGOGIKA V 21. STOROČÍ?“**

Vedecký redaktor:

prof. PhDr. Jolana Hroncová, PhD.

Výkonní redaktori:

doc. PhDr. Mário Dulovics, PhD.

doc. PhDr. Miriam Niklová, PhD.

Recenzenti:

prof. zw. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki

doc. PaedDr. Ctibor Határ, PhD.

Grafický návrh obálky:

doc. Ing. Martin Hronec, PhD.

Zborník je výstupom riešenia projektov KEGA a je financovaný z prostriedkov:

KEGA č. 027UMB-4/2019 pod názvom „Aktualizačné vzdelávanie pre sociálnych pedagógov základných a stredných škôl“ hlavnou riešiteľkou projektu je prof. PhDr. Jolana Hroncová, PhD.

Zborník prešiel vedeckou korektúrou. Za jazykovú a obsahovú stránku zodpovedajú autori.

ISBN 978-80-557-1646-6

OBSAH

Pozdravné príhovory

prof. PhDr. Jolana Hroncová, PhD., hlavná garantka konferencie

doc. Ing. Vladimír Úradníček, PhD., prorektor UMB

prof. PaedDr. Štefan Porubský, PhD., dekan PF UMB

prof. PhDr. Blahoslav Kraus, CSc., PF UHK

HLAVNÉ REFERÁTY V PLÉNE

Blahoslav Kraus: Trendy v sociálnej pedagogike na počátku 21. storočia	15
Jolana Hroncová: Sociálna pedagogika a profesia sociálneho pedagóga na Slovensku – ich vývoj, špecifiká a problémy, s osobitným zreteľom na „Banskobystrickú školu sociálnej pedagogiky“	25
Marek Walancik: Poľská sociálna pedagogika a jej transformácia po spoločenských zmenách	36
Jakub Hladík: Sociálna pedagogika v ČR: rizika a príležitosti pro následující období	44
Miriam Niklová: Sociálna pedagogika vo Fínsku v komparácii so Slovenskou sociálnou pedagogikou	48

Vystúpenia v sekciách

Sekcia č. 1: „Sociálna pedagogika v Európe v 21. storočí, jej zameranie a inštitucionalizácia“

Dana Hanesová: Internacionálna dimenzia sociálnej pedagogiky 21. storočia	58
Peter Ondrejko: Mládež alebo mladá generácia?	66
Jiří Semrád: Sociálna a sociálne orientovaná pedagogika	72
Iva Junová: Evaluace studia sociální pedagogiky z pohledu absolventů Katedry sociální pedagogiky PdF UHK	74
Katarzyna Kuziak: Opieka nieformalna wyzwaniem dla pomocy społecznej	78
Monika Nová: Vymezení vztahu sociální pedagogiky a sociální práce v kontextu práce s menšinami	83
Lucia Galková - Katarína Kurčíková: Storytelling ako možnosť aktualizácie vzdelávania sociálnych pedagógov a ich pomáhajúcich profesionálov	88
Mário Dulovics: Prevencia online rizikového správania v školskej sociálno-výchovnej práci – nevyhnutnosť aktualizácie vzdelávania sociálnych pedagógov	92
Hana Kocurová – Veronika Vrabcová: Prevencia problémového správania a sociálno-patologických javov u žiakov prostredníctvom predmetov etická výchova a výtvarná výchova	96
Sekcia č. 2: „Sociálny pedagóg ako pomáhajúca profesia – nové výzvy, aktuálne problémy a možnosti ďalšieho vzdelávania“	
Jolana Hroncová: Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce na Slovensku – historické aspekty a súčasnosť	104
Renáta Orosová: Možnosti spolupráce triedneho učiteľa a sociálneho pedagóga pri tvorbe pozitívnej klímy triedy	111

Miroslav Procházka - Marie Najmonová - Miluše Vítečková: Sociální pedagog a jeho uplatnění v týmu školního poradenského pracoviště	117
Darina Bačová: Profesionální rozvoj sociálních pedagogů na Slovensku	124
Jan A. Malinowski: Czas wolny jako narastający problem pedagogiki społecznej XXI wieku – wyzwania dla kształcenia pracowników socjalnych	132
Alena Knotková: Sociální pedagog v prostředí domovů mládeže a internátů	138
Petra Ambrožová: Role sociálního pedagoga v práci s klimatem školy	140
Iva Jedličková: Další profesní vzdělávání sociálních pedagogů v České republice: jeho východiska a příležitost pro univerzity	143
Joanna Żeromska-Charlińska: Nieoczywisty status przyszłego pedagoga socjalnego	149
Vlasta Belková: Miesto odborných zamestnancov pri integrácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v škole	155
Urszula Kempieńska - Katarzyna Balcer - Małgorzata Safandowska: Pomoc i wsparcie dla samotnych matek na przykładzie działalności Fundacji „Samotna Mama” we Włocławku	159
Vlasta Cabanová – Dušan Polonský: Rozvoj sociálnej pedagogiky v regióne severozápadného Slovenska (k profilácii sociálnych pedagogov na Žilinskej Univerzite v Žiline)	164
Olimpia Gogolin – Eugeniusz Szymik: Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Rybniku a przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu seniorów	170
Elżbieta Łuczak: Problemy egzystencjalne osób bezdomnych ważnym wyzwaniem polityki socjalnej polskiego społeczeństwa	174
Dariusz Sarżała: Praca socjalna w kontekście readaptacji społecznej skazanych – propozycje dotyczące wypracowania modelu działań w tym zakresie	180
Sekcia č.3: „Participácia sociálnych pedagogov na prevencii a riešení sociálnych ohrození detí a mládeže“	
Václav Bělík - Stanislava Hoferková: Pohledy na rizikové chování jako téma současné sociální pedagogiky – pedagogové a rodiče	186
Petra Jedličková - Katarína Hollá: Sexting a možnosti intervencie prostredníctvom inštrumentálneho obohacovania	192
Petra Jedličková: Úloha sociálneho pedagoga a školského špeciálneho pedagoga pri riešení sociálno-patologických javov	197
Jan Hynek - Marie Najmonová - Miroslav Procházka: Řešení nevhodného chování žáka v součinnosti se sociálním pedagogem	204
Danuta Borecka-Biernat: The role of self-esteem and the sense of control of the environment in regulation of coping strategies in youth in situations of social conflict	210
Josef Kasal: Etika jako nosný pilíř práce sociálního pedagoga	221
Stanislav Pelcák: Determinanty chování souvisejícího se zdravím u seniorů 65+	226
Martin Knytl - Barbora Spěváková: Možnosti rodičů v prevenci online rizikového chování dětí	232
Kamil Janiš - Vladimíra Kocourková: Rizikové faktory médií jako činitele vývoje jedince	228
Katarzyna Wasilewska-Ostrowska: Homelessness as a lasting problem in social welfare (Bezdomność jako nieprzemijający problem w pomocy społecznej)	243

Jerzy Czołgoszewski: Pedagog penitencjarny - jego rola i zadania w systemie społecznej readaptacji skazanych po opuszczeniu zakładu karnego.....	250
Malgorzata Kitlinska-Król - Izabela Bieńkowska: Współpraca nauczycieli i rodziców na rzecz profilaktyki społecznej	258
Łukasz Kubieniec: Edukacja seksualna osób niepełnosprawnych intelektualnie- studium przypadku. Refleksje z realizacji programu przygotowującego osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu głębszym do pełnienia roli kobiety i mężczyzny w dorosłym życiu	269
Martin Hronec: Možnosti participácie školských sociálnych pedagógov v prevencii záškoláctva a potencionálnej nezamestnanosti u žiakov	276
Miriam Niklová: Rizikové správanie žiakov v prostredí internetu a možnosti jeho prevencie prostredníctvom rozvíjania kritického myslenia	281
Sekcia č.4: „Perspektívy rozvoja a sociálne aspekty spoločensky zodpovedného podnikania“	
Štefan Hronec - Jana Hroncová Vicianová - Martin Hronec: Spoločenská zodpovednosť obyvateľov SR v environmentálnej oblasti	293
Jozef Bača - Darina Bačová: Economy of Communion as a model of the socially responsible entrepreneurship and its application in practice in commercial and non-profit institutions	308
Mária Pisoňová: Odchod zamestnancov do dôchodku v kontexte personálneho a vekového manažmentu	312
Závery z rokovania medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019	319
Program medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019	321
Fotodokumentácia z medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019	330

ZÁVERY

Z ROKOVANIA MEDZINÁRODNEJ VEDECKEJ KONFERENCIE SOCIALIA 2019

Na XXIII. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019 pod názvom „*Quo vadis sociálna pedagogika v 21. storočí*“ sa prihlásilo spolu 78 účastníkov. Väčšinu účastníkov tvorili vysokoškolskí učitelia a odborníci z praxe z Poľskej, Českej a Slovenskej republiky, so zameraním na sociálnu pedagogiku. Hlavným organizátorom konferencie SOCIALIA 2019 bola Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Spoluorganizátormi boli Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové v ČR, Akademia WSB v Dabrowie Gornicej v PR, ďalej po prvýkrát participovali na tejto konferencii aj Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a Asociácia sociálnych pedagógov v SR.

Cieľom medzinárodnej konferencie „SOCIALIA 2019“ bolo:

- naviazať na výsledky predchádzajúcich ročníkov konferencií SOCIALIA pre zintenzívnenie ďalšieho rozvoja spolupráce medzi odborníkmi v oblasti prevencie a riešenia súčasných sociálnopatologických javov v krajinách V4 i v iných krajinách Európskej únie, s osobitným zreteľom na deti a mládež,
- podnietiť medziodborovú výmenu skúseností a poznatkov z oblasti prevencie sociálnopatologických javov z aspektu pomáhajúcich profesií, pedagogických a spoločenských vied, s osobitným zreteľom na inštitucionalizáciu sociálnej pedagogiky a asociácie sociálnych pedagógov,
- prehĺbiť a naviazať ďalšiu vzájomnú interdisciplinárnu spoluprácu odborníkov sociálnych a ekonomických vied pri riešení spoločenských problémov.

Z rokovania v pléne i sekciách vyplynuli nasledovné **závery SOCIALIE 2019**:

- Nevyhnutné je naďalej prehľbovať spoluprácu vysokoškolských vzdelávacích inštitúcií s odborníkmi v oblasti pomáhajúcich profesií, najmä v oblasti kontinuálneho vzdelávania sociálnych pedagógov a zintenzívnenia spolupráce Asociácie sociálnych pedagógov v SR a Asociácie vzdelávateľov sociálnych pedagógov v ČR.
- Účastníci konferencie odporúčajú naďalej prehľbovať spoluprácu medzi vysokoškolskými inštitúciami v stredoeurópskom regióne osobitne vo V4 (Česká republika, Poľská republika, Slovensko) za účelom vzájomnej výmeny skúseností z oblasti teórie i praxe sociálnej pedagogiky, prostredníctvom konferencií, výskumnej spolupráce, publikačných aktivít i vzájomných mobilit, ale rozšíriť ju aj na iné západné krajiny, v ktorých sa sociálna pedagogika rozvíja.

Organizátori XXIII. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2019 vyjadrujú hlboké poďakovanie vedeniu UMB a Pedagogickej fakulty UMB za slávnostné príhovory, tiež referujúcim v plenárnom rokovaní i v sekciách. Zároveň vyslovujú veľké poďakovanie recenzentom zborníka SOCIALIA 2019 a celému organizačnému tímu, ktorý sa pričínal o úspešný priebeh konferencie. Dovoľujeme si poďakovať na XXIV. ročníku medzinárodnej vedeckej konferencie SOCIALIA 2020, ktorý sa uskutoční na Pedagogickej fakulte UHK v Hradci Králové.

V Banskej Bystrici 30.10.2019

prof. PhDr. Jolana Hroncová, PhD.

Názov: *SOCIALIA 2019 „QUO VADIS SOCIÁLNA PEDAGOGIKA V 21. STOROČÍ?“*

Vydanie: prvé
Rozsah: 337 strán
Náklad: 120 ks
Formát: A5
Vydavateľ: Belianum, Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Tlač: Equilibria Košice

ISBN 978-80-557-1646-6